

Forum for Natur og Friluftsliv - Sør-Trøndelag

Sandgata 30, 7012 Trondheim

Tlf.: 91369378 E-post: sor-trondelag@fnf-nett.no

NVE

31.08.2015

nve@nve.no

Høringsuttalelse om Fagerdalen kraftverk

FNF er et samarbeidsnettverk for naturvern- og friluftsansjoner på fylkesnivå. I Sør-Trøndelag er elleve organisasjoner tilknyttet FNF som til sammen har 33 000 medlemskap. Vi arbeider for å bevare natur og mulighetene å utøve friluftsliv, både i nærmiljøet og i villmark, i skogen og på fjellet.

Vi er mot Fagerdalselva kraftverk på grunn av de inngrep kraftverket fører til i et område som er mye brukt til friluftsliv. Det er også flere momenter om biologisk mangfold som er dårlig utrett og som eventuelt kan gi flere argumenter mot kraftverket.

Friluftsliv

Traktorveien i Fagerdalen er mye brukt som adkomst opp mot Svarthammaren. Å erstatte traktorveien med en anleggsvei og bygge en demning påvirker naturopplevelsen negativt, både under turen opp mot fjellet og når man er oppe på fjellet.

Iblant argumenteres det for slike inngrep med at inngrepet gjør at det blir lettere å gå på tur i området. Undersøkelser der man spurt folk om hvilken type tilrettelegning folk foretrekker når de går på tur har vist at det er små stier folk liker best, ikke brede grusveier¹.

Samlet belastning

Det er ikke gjort noen utredning om samlet belastning. Miljørapporten burde ha gitt svar på følgende spørsmål:

- På hvilke andre steder i regionen finner man de naturverdiene som berøres negativt av kraftverket?
- På hvilke andre steder er naturverdiene truet?
- Hvor har de forsvunnet?

Det er viktig å tenke på samlet belastning på annet enn bare naturmangfold som reguleres i naturmangfoldloven. Friluftsliv rammes også negativ av den samlede belastningen når det etableres mange inngrep i ulike områder. Vi vil her spesielt framheve de samlede negative virkningene Fagerdalen kraftverk kan ha sammen med vindkraftverk i Snillfjord. NVE har tildelt vindkraftkonsesjoner på Svarthammaren, Remmafjellet og Geitfjellet, det er de tre

---

¹ Gundersen & Christensen 2008 *Skogbruk og friluftsliv i bynære skogr – hvilke ønsker har dagens brukere av utmark?*

nærmeste fjellområdene fra Krokstadøra. Under vinteren 2015 ble det meddelt at SAE vind la ned planlegging av Svarthammaren vindkraftverk på grunn av dårlig lønnsomhet, arbeidet med Geitfjellet og Remmafjellet har fortsatt. Om de blir bygd kommer to av tre fjellområder rundt Krokstadøra å bli industriområder, det blir da ekstra viktig å bevare Svarthammaren så urørt som mulig, ikke minst for friluftslivet i regionen. Det er dessuten viktig for hubro som bruker områdene som jaktområder.

Selv om det blir tatt en beslutning om at vindkraftverkene ikke skal bygges kan man ikke helt se bort i fra samlet belastning med vindkraftanleggene, så lenge det finnes gyldige konsesjoner kan nåværende konsesjonseier eller andre kraftselskaper ta opp prosjektene.

Om Svarthammaren vindkraftanlegg blir utbygd taper området sin verdi for mange arter og den friluftsbruk som finnes i området i dag. Fagerdalen kraftverk betyr da ikke en stor reduksjon av naturverdier og vi ser det da som et akseptabelt inngrep.

Truede arter

Vi mener at det er viktig at man undersøker om det er ål i vassdraget. Ålen har hatt en sterk bestandsnedgang de siste tiårene, blant annet på grunn av bit for bit utbygning av våre vassdrag, den er nå kritisk truet. I henhold til NVEs rapport 1-2010 finnes det ikke noen avbøtende tiltak som helt sparer ålbestanden, selv med omfattende tiltak kan derfor ål bli enda et argument mot å gi konsesjon. Om NVE likevel gir konsesjon er det derfor viktig at man iverksetter omfattende avbøtende tiltak for å sikre at ålbestanden påvirkes minst mulig negativt.

De studier NOF har gjort på hubro i Snillfjord har vist at de bruker betydelig større områder enn hva man tidligere har trodd. Det betyr at selv om det ikke finnes en reirlokalisitet nært kraftverket kan de bruke området til jakt og dermed påvirkes negativt av økt aktivitet og inngrep. På grunn av at hubro også bruker Geitfjellet og Remmafjellet som jaktområde kan den samlede belastningen bli stor om også vindkraftanleggene blir bygd.

Avbøtende tiltak

Vi mener ikke at de avbøtende tiltak som er foreslått er nok for å veie opp for ulempene med inngrepet. Om det likevel blir tildelt konsesjon mener vi at man må stille krav om at flest mulig av de avbøtende tiltak som er nevnt i miljørapporten blir gjennomført.

Det har de siste årene vært standardvilkår i konsesjoner for småkraftverk at fylkesmannen kan pålegge habitatforbedrende tiltak i ettertid. Dette har i svært liten grad blitt gjort, det er derfor i realiteten ikke noe NVE kan utgå i fra blir gjort når de vurderer miljøvirkningene av kraftverkene.

Vanndirektivet

I henhold til vanndirektivet skal vannforekomster med noen unntak nå opp til god økologisk tilstand (GØT). For å gjøre det lettere å vurdere om Fagerdalen kraftverk strider mot vanndirektivet mener vi at følgende burde ha vært belyst i utredningene:

- Hva er dagens status?

- Kan man forvente at vannforekomsten ikke når opp til GØT om man bygger kraftverket?
- Kan man forvente at tilstanden forringes om man bygger kraftverket?
- Om svaret er ja på noen av de to siste spørsmålene, hvordan har utbyggeren vurdert § 12 i vannforskriften?

I Vann-nett kan man lese at tilstanden er GØT, men at det er risiko at elven blir nedklassifisert om vannkraftverket blir bygd.

Uttalelsen støttes av: FIVH-Trondheim, Naturvernforbundet i Sør-Trøndelag, Norsk Botanisk forening Trøndelagsavdelinga, Norsk Ornitologisk Forening avdeling Sør-Trøndelag, Syklistenes Landsforening, Trondhjems Turistforening og Trondheim Turmarsjforening.

Staffan Sandberg
Fylkeskoordinator
FNF Sør-Trøndelag